

Försäljning av djurläkemedel 2023

Sammanfattning

Jordbruksverket sammanställer sedan 2006 årlig statistik över försäljning av läkemedel för användning till djur under föregående år. Statistiken omfattar läkemedelsgrupperna antimikrobiella medel, antiparasitära medel, hormoner, antiinflammatoriska medel, lugnande och lokalbedövande medel samt vacciner.

Statistiken visar att mellan 2007 och 2023 har försäljningen av antibiotika för behandling av djur minskat från 17,3 ton till cirka 9,2 ton.

Sverige är, jämfört med övriga länder i Europa som har jämförbar statistik, ett av de länder som har både låg förbrukning av antibiotika och låg förekomst av antibiotikaresistenta bakterier. Försäljningssiffrorna visar att andelen penicillin (smalspektrum) används i hög utsträckning och användningen till djur av sådana antibiotika (fluorokinoloner och tredje generationens cefalosporiner) dvs. breddspektrum antibiotika är liten. Användning av antibiotika med smalt spektrum istället för bredspektrumantibiotika är mycket positivt och indikerar en hög följsamhet till föreskrifter och riktlinjer om antibiotikaanvändning samt ger bra förutsättningar för fortsatt låg förekomst av resistent bakterier.

Den totala försäljningen av antiparasitära medel under 2023, med undantag av koccidiostatika som blandas i foder, visar en minskning jämfört med 2022. En stor del av den totala försäljningen av antiparasitära medel är läkemedel mot protozoer (encelliga organismer) som blandas i foder till livsmedelsproducerande djur (fjäderfä). Den totala försäljningen av koccidiostatiska medel som blandas i foder under 2023 visar en kraftig ökning jämfört med 2022.

Den totala försäljningen av hormoner under 2023 visar en liten ökning jämfört med 2022. Försäljningen av gestagener, antityreoida och paratyroidea hormoner som används till hund och katt har ökat de senaste åren medan försäljningen av de flesta grupper av hormoner varierar under åren.

Försäljning av de antiinflammatoriska medlen coxiber som används för sällskapsdjur har ökat successivt sedan 2013 men försäljningen under 2022–2023 visar en minskning. Försäljningen av läkemedel som används för lugnande och för lokalbedövning (detomidin och xylazin) visar en minskning under 2023 jämfört med 2022.

Den totala försäljningen av vacciner under 2023 visar en minskning jämfört med 2022. Fjäderfä är fortfarande det djurslag som det ges flest vaccindoser till. Försäljningen av vacciner till fjäderfä (slaktkycklingar) och hund har ökat.

Innehåll

Sammanfattning	2
Innehåll.....	3
1 Inledning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Redovisning av statistiken.....	5
1.3 Avgränsning och omfattning.....	8
2 Antimikrobiella läkemedel	10
2.1 Tetracykliner (QJ01AA, J01AA)	12
2.2 Penicillin G och V (QJ01CE, QJ01R, QJ051C, QJ51RC, J01CE)	13
2.3 Aminopenicilliner (QJ01CA, QJ01CR, J01CA, J01CR).....	14
2.4 Övriga betalaktamer (QJ01D, J01CF, J01D)	15
2.5 Aminoglykosider (QJ01G, QJ01R, QJ51R, J01G, QA07AA)	16
2.6 Sulfonamider (QA07, QJ01E, QJ51RE, J01E).....	17
2.7 Trimetoprim (QJ01E, J01E)	19
2.8 Makrolider och linkosamider (QJ01F, QJ51F, J01F).....	20
2.9 Fluorokinoloner (QJ01MA, J01MA)	21
2.10 Övriga antimikrobiella medel (QA07AA10, QJ1BA90, QJ1BA99, QJ01XQ01)	22
3 Antiparasitära medel	23
3.1 Medel mot protozoer	24
3.2 Medel mot trematoder, nematoder och cestoder	24
3.3 Medel mot ektoparasiter för utvärtes bruk.....	25
3.4 Medel mot endo- och ektoparasiter för systemiskt bruk.....	27
4 Hormoner	29
4.1 Könshormoner	30
4.2 Medel vid gynekologi och obstetrik	32
4.3 Kortikosteroider.....	33
4.4 Tyreoideahormoner (QH03AA, H03AA)	33
4.5 Pankreashormoner	34
4.6 Övriga hormonella substanser	34
5 Antiinflammatoriska medel	36
5.1 Oxikamer (M01AC, QM01AC).....	36
5.2 Propionsyraderivat (M01AE, QM01AE)	37
5.3 Fenamater (QM01AG)	37
5.4 Coxiber (M01AH, QM01AH).....	38
6 Lugnande och lokalbedövande medel	40
6.1 Lugnande medel	40

7 Vacciner	42
7.1 Vacciner för livsmedelsproducerande djur	43
7.2 Vacciner för pälsdjur (mink)	47
7.3 Vacciner för sällskapsdjur	47
7.4 Vacciner för flera djurslag	50

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Jordbruksverket redovisar sedan 2006 årligen föregående års försäljning av läkemedel för användning på djur enligt regeringsuppdrag¹. Redovisningen omfattar försäljningen av:

- antimikrobiella och antiparasitära läkemedel,
- läkemedel innehållande hormoner,
- antiinflammatoriska läkemedel,
- lugnande och lokalbedövande läkemedel, och
- vacciner.

I enlighet med uppdraget redovisar vi försäljningsstatistik uppdelat på djurslag och de läkemedel som omfattas av restsubstanskontroll enligt rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav och om upphävande av direktiv 85/358/EEG och 86/469/EEG samt beslut 89/187/EEG och 91/664/EEG, numera ersatt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

1.2 Redovisning av statistiken

1.2.1 Källor

För att kunna redovisa försäljningen av läkemedel för användning på djur använder vi oss av statistik från E-hälsomyndigheten. E-hälsomyndigheten är den myndighet som ansvarar för insamling av löpande statistik från apotek och detaljhandeln för att upprätthålla och leverera statistik över läkemedelsförsäljningen i Sverige.

¹ Regeringsuppdrag Jo 1999/1824

Vi begär statistiken av myndigheten i början på varje år för att kunna analysera och redovisa den i enlighet med uppdraget senast den 31 april årligen.

I statistiken ingår även läkemedel som blandas i foder och levereras av foderföretagen till djurhållare och alltså därmed inte sålts via apotek. Dessa uppgifter samlas in av Jordbruksverket.

1.2.2 Djurkategorier och fördelning på djurslag

Redovisningen av statistiken för försäljningen av djurläkemedel delas upp efter olika djurkategorier och sedan per djurslag.

Uppdelningen i djurkategorier följer den inledning som både finns i djursjukdatasystemet (DAWA) och som även är grunden för apotekens statistikindelning:

- produktionsdjur (livsmedelsproducerande djur),
- sällskapsdjur, och
- övriga djur.

Förutom ovan nämnda indelning finns det ytterligare en ”okänd djurkategori” redovisad för ett antal substansgrupper. Det är sådana läkemedel som är registrerade både för produktionsdjur och för sällskapsdjur och där det inte finns någon uppgift om vilket djurslag det har sålts för.

I rapporten sorteras försäljningsstatistiken under olika djurslag när så är möjligt. För receptfria och rekvirerade läkemedel har ett specifikt djurslag inte alltid kunnat bestämmas på grund av avsaknad av information om djurslaget i försäljningsstatistiken, varför en grövre kategorisering har genomförts. När det har varit omöjligt att fastställa djurslag har vi redovisat användningen under okänt djurslag. I de flesta tabeller finns också kategorierna ”övriga produktionsdjur”, ”övriga sällskapsdjur” och ”övriga djur”. Under dessa kategorier redovisar vi även läkemedelsförsäljning för användning på udda djurslag.

Hästar kan både kategoriseras som sällskapsdjur och som livsmedelsproducerande djur. I grunden räknas häst som ett livsmedelsproducerande djur, men många hästar har undantagits från livsmedelsproduktionen i samband med behandling med läkemedel som inte är tillåtna att användas till livsmedelsproducerande djur. Mot bakgrund av detta har häst kategoriserats som sällskapsdjur i vår redovisning.

1.2.3 Läkemedel

Försäljning av läkemedel från apoteken för behandling av djur sker antingen mot recept, efter rekvisition från enskilda veterinärer, kliniker och djursjukhus eller som fria handelsvaror som djurhållare köper från apoteket utan recept (egenvård, se avsnitt 1.2.3.2).

1.2.3.1 Receptbelagda läkemedel

Recept (förskrivning) ska normalt användas när läkemedel förskrivs av veterinär till ett specifikt djur eller en djurgrupp och djurägaren själv köper läkemedlet på apotek. Rekvisition används när veterinär, klinik eller djursjukhus köper läkemedel för användning på kliniken eller djursjukhuset.

Den del av försäljningen som sker mot recept registreras av apoteket med angivande av djurslag. Det kan dock inte uteslutas att det finns enstaka felaktigheter, t.ex. kan fel djurslag ha angetts på receptet eller kan det ha varit otydligt skrivet. Det kan även ha blivit fel vid registreringen på apoteket. När det har varit uppenbart felaktiga uppgifter om djurslag för receptförskrivna läkemedel har mängderna sorterats under okänt djurslag eller det djurslag preparatet är avsett för. Exempel på detta är när en liten förpackning med antibiotikatabletter registrerats för häst eller när fästinghalsband avsett för hund har registrerats för användning till nötkreatur.

Vid rekvisition av läkemedel kan apoteket inte registrera djurslag, eftersom uppgifterna saknas. I de fall ett läkemedel är registrerat för användning för endast ett djurslag har försäljning via rekvisition redovisats för det djurslaget. Om läkemedlet är registrerat för flera livsmedelsproducerande djur, t.ex. nötkreatur och gris, har det hänförts till övriga produktionsdjur och om det är godkänt för flera sällskapsdjur har det hänförts till övriga sällskapsdjur. Om ett läkemedel är registrerat för både livsmedelsproducerande djur och sällskapsdjur har försäljning via rekvisition hänförts till okänt djurslag.

1.2.3.2 Receptfria läkemedel – egenvård

Många receptfria läkemedel är avsedda för endast ett djurslag och för sådana läkemedel har därför djurslaget kunnat anges. Flera receptfria läkemedel är dock avsedda för flera djurslag. Det går då inte att få fram till vilka djurslag som läkemedlet har använts, utan mängden har redovisats på okänt djurslag.

1.2.3.3 Läkemedel med särskilt tillstånd (licensläkemedel)

Licensläkemedel ingår inte alltid i vår redovisning av försäljningsstatistik för de olika läkemedelsgrupperna. Skälet till det är att uppgifterna om styrka och förpackningsstorlek för de läkemedel som tillhandahållits mot licens har varit ofullständiga i grundmaterialet från E-hälsomyndigheten vilket gör att uppgifterna om dessa läkemedel är ofullständiga i rapporten. Licensläkemedel inom gruppen antimikrobiella läkemedel ingår i redovisning av försäljningsstatistik förutom uppgifterna för år 2011–2015 som är ofullständiga.

1.2.3.4 Humanläkemedel som används till djur

Förutom veterinärmedicinska läkemedel används även läkemedel som är avsedda för människa till djur, framför allt till sällskapsdjur. Veterinärer har i vissa fall rätt

att till djur förskriva läkemedel som är registrerade för användning till människa². I första hand ska veterinären välja ett preparat godkänt för sjukdomen som ska behandlas och för aktuellt djurslag. Om det inte finns ska ett annat veterinärmedicinskt läkemedel som är godkänt i Sverige eller annat EU-land för användning på samma djurslag eller ett annat djurslag för samma tillstånd eller för ett annat sjukdomstillstånd väljas. I tredje hand kan veterinären välja ett läkemedel godkänt för människa. Anledningen till att ett läkemedel som är godkänt till människa används till djur kan vara att det inte finns registrerade veterinärmedicinska läkemedel för djurslaget eller för aktuellt tillstånd.

1.2.3.5 Summering av läkemedelsmängder

Mängden läkemedel som behövs för att ge effekt beror på vilken substans och läkemedelsgrupp det rör sig om. Därför är det inte meningsfullt att summera medel från olika läkemedelsgrupper. Jämförelserna beträffande försäljningen till olika djurslag måste göras inom samma grupp.

Substanser med liknande innehåll och koncentration har sammanförts i tabeller enligt ATC-systemet (ett anatomiskt, terapeutiskt och kemiskt klassificeringssystem för läkemedel).

Mängden läkemedel anges i de flesta fall i enheten kilogram aktiv substans. Det förekommer dock även andra enheter beroende på substans: gram eller milligram, antal doser för vacciner samt IE (internationella enheter) för vissa hormoner.

1.3 Avgränsning och omfattning

När vi sammanställde försäljningsstatistiken vi fått från E-hälsomyndigheten för år 2022 upptäcktes ett bortfall i statistiken för åren 2017-2022 och vi gjorde en korrigering för dessa år. För 2023 har vi säkerställt att statistiken är korrekt och jämförbar med tidigare år.

Statistiken över försäljningen av djurläkemedel redovisas på följande sätt:

- hur försäljningen har sett ut sedan 2014 till 2023 för samtliga läkemedelsgrupper.
- hur försäljningen har sett ut under 2023 uppdelat på djurslag och typ av ordination (om läkemedel har försålts via recept, rekvisition eller egenvård)

På grund av statistiksekretess har vi i redovisningen av läkemedelsförsäljningen till djur även gjort vissa förändringar i innehållet under 2019-2023. Det innebär bland annat att vi inte redovisar vissa läkemedel som enbart är registrerade av mindre än tre läkemedelsföretag i Sverige och att vissa substansnamn och ATC-kod för vissa

² Artikel 112-114 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG

läkemedelsgrupper har tagits bort eller i vissa fall har summerats under övriga (övriga antimikrobiella medel, övriga antiparasitära medel, o.s.v.).

Det är viktigt att notera att statistiken som redovisas avser såld mängd läkemedel, vilket inte alltid är detsamma som ordinerad eller använd mängd. Försäljningsstatistiken visar således enbart hur försäljningen ser ut och ger oss därför inte alla svar på varför utvecklingen ser ut som den gör av olika anledningar.

Eftersom antibiotikaanvändningen är en viktig fråga både nationellt och internationellt är det än viktigare att vi har en bra bild av hur försäljningen och användningen av läkemedel till djur ser ut. Inte minst nu eftersom vi har en ny veterinärmedicinsk förordning (EU) 2019/6³ sedan den 28 januari 2022. Den nya förordningen innebär att det från och med den 1 januari 2023 blir obligatoriskt inom EU att rapportera antibiotikaförsäljningen och användningen till EU uppdelat på olika djurkategorier.

Jordbruksverket har i respektive årlig rapport gjort en avgränsning av de läkemedelsgrupper som inte särskilt nämns i uppdraget men som omfattas av restsubstanskontroll. I rapporten har antiinflammatoriska medel som används för systemiskt bruk (inte för lokalt bruk) och de lugnande medel som får användas till livsmedelsproducerande djur tagits med.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och upphävande av direktiv 2001/82/EG)

2 Antimikrobiella läkemedel

Inom EU är antibiotika för veterinärt bruk receptbelagd⁴. I Sverige säljs all antibiotika för veterinärt bruk genom apotek endast efter veterinärs ordination. För de år som Jordbruksverket har rapporterat försäljningsstatistik har försäljningen av antimikrobiella medel generellt sett minskat. För 2023 uppgick försäljningen till cirka 9,2 ton vilket är en liten ökning jämfört med år 2022 men mindre än år 2021 (se tabell 1). Trots denna lilla ökning innebär det att i Sverige används antimikrobiella medel med återhållsamhet och ligger på en stabil låg nivå under de senaste åren.

Reglerna för användningen av antimikrobiella medel kompletteras i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:21) om läkemedel och läkemedelsanvändning. I föreskriften begränsas användning av vissa antibiotika till djur. I Sverige prioriterar vi det förebyggande djurhälso- och djurskyddsarbetet för att hålla djuren friska och målsättningen är att antibiotika endast ska användas när det verkligen behövs - ”Friska djur behöver inte antibiotika”. Vår bedömning är att Sveriges aktiva arbete för att bara använda antibiotika när det verkligen behövs ger resultat. Det finns mer fördjupad information i Statens Veterinärmedicinska Anstalts (SVA:s) rapport, Swedres-Svarm 2022⁵.

Jämfört med övriga länder i Europa som har likvärdig/motsvarande statistik är Sverige ett av de länder som har lägst förbrukning av antimikrobiella medel. Försäljningssiffrorna visar att användningen av smalspektrumantibiotika (penicilliner) till djur är fortsatt högre än andelen bredspektrumantibiotika vilket är positivt. Användningen till djur av sådana antibiotika som Världshälsoorganisationen (WHO) listat som kritiskt viktiga antibiotika inom humanmedicinen fortsätter att minska. Sverige fick år 2006 de första fallen av bakterier hos sällskapsdjur som var resistenta mot betalaktamer. I kombination med lagstiftning från 2013 som begränsar användningen av tredje generationens cefalosporiner har detta inneburit en stor minskning av försäljningen av gruppen övriga betalaktamer sedan 2007.

Tillgänglig statistik från apotekens försäljning av antibiotika ger inte en fullständig uppdelning per djurslag. En stor andel av mängden rekvirerade läkemedel kan ha använts för både livsmedelsproducerande djur och för sällskapsdjur eftersom medlen kan vara godkända för flera djurslag. Det går därför inte att utläsa till vilket djurslag dessa medel har använts och försäljning av sådana medel har därför hänförts till ”okänt djurslag”.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och upphävande av direktiv 2001/82/EG

⁵ Rapport Swedres-Svarm 2022, Sales of antibiotics and occurrence of resistance in Sweden, Statens veterinärmedicinska anstalt och Folkhälsomyndigheten

Tabell 1.* Total mängd försålda antimikrobiella medel (kg aktiv substans) under 2014–2023

Antimikrobiella medel	2014*	2015*	2016	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**	2022	2023
Tetracykliner	796	692	522	534	520	528	642	752	576	663
Penicillin G och V	5537	5861	6028	5616	5615	5543	5808	5885	5148	5041
Aminopenicilliner	662	681	707	669	705	672	800	706	679	715
Övriga betalaktamer	307	270	248	213	191	162	170	166	163	131
Aminoglykosider	389	416	385	357	411	367	410	370	515	662
Sulfonamider	1757	1684	1688	1779	1590	1503	1558	1486	1225	1284
Trimetoprim	328	322	323	345	307	292	303	289	246	258
Makrolider och linkosamider	488	491	479	534	588	492	456	427	409	415
Fluorokinoloner	46	35	30	26	31	21	28	22	16	16
Övriga antimikrobiella medel***	124	134	264	94	186	89	131	65	62	45
Totalt	10434	10586	10674	10167	10144	9669	10306	10168	9039	9230

*Data från 2014–2015 är inte tillförlitlig på grund av brister i rapporteringen från apoteken till E-hälsomyndigheten.

** Data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

*** Amfenikol och polymyxiner har summerats under Övriga antimikrobiella medel.

Som statistikunderlaget ser ut idag är det inte möjligt att utläsa hur antibiotikaanvändningen ser ut per djurslag vilket skulle ha gett oss en bättre bild av utvecklingen av försäljningen till olika djurslag inklusive sällskapsdjur. Detta beror på att statistiken över apoteksförsäljning inte speglar en tillräcklig uppdelning per djurslag, eftersom en stor mängd rekvirerade läkemedel kan ha använts för både lantbrukets djur och för sällskapsdjur på grund av att medlen kan vara godkända för flera djurslag.

Sedan 2010 redovisar Sverige frivilligt försäljningen av antibiotika för användning till livsmedelsproducerande djur till EU. Jordbruksverket samarbetar med SVA vid bearbetning av försäljningsstatistiken för antimikrobiella medel till den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA). Med den nya EU förordningen om veterinärmedicinska läkemedel (EU) 2019/6 som trädde i kraft den 28 januari 2022 blir denna rapportering obligatorisk från och med 1 januari 2024 för samtliga EU-länder⁶. Rapporteringen av försäljning av antibiotika inkluderar i dag

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG

livsmedelsproducerande djur, men kommer på sikt även inkludera användningen av antibiotika till sällskapsdjur. Allt som allt medför detta att vi framöver får en betydligt bättre bild av hur användningen ser ut för samtliga djurslag, vilket innebär möjlighet till bättre analyser av som i sin tur kommer ge en ökad kvalitet på rådgivning och riktlinjer för användningen av djurläkemedel.

I följande avsnitt redovisas hur försäljningen av antimikrobiella medel har sett ut åren 2014-2023.

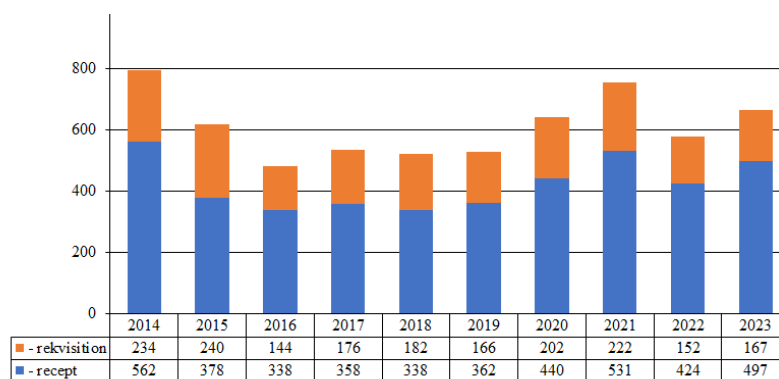
2.1 Tetracykliner (QJ01AA, J01AA)

Försäljningen av tetracykliner har varierat under åren med en tendens till ökad försäljning de senaste åren. Under 2023 såldes 25 procent av dessa medel på rekvisition och hänförs därför till gruppen okänt djurslag.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är doxycyklin, klortetracyklin, oxitetracyklin och tetracyklin.

Tabell 3. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	477,78	0,00	477,78
Summa sällskapsdjur	18,62	0,00	18,62
Summa okänt djurslag	0,01	166,56	166,58
Summa övriga djurslag	0,04	0,00	0,04
Alpacka	0,04	0,00	0,04
Fågel	2,26	0,00	2,26
Får	2,44	0,00	2,44
Gris (produktionsdjur)	387,62	0,00	387,62
Gås	4,00	0,00	4,00
Hund	12,63	0,00	12,63
Häst	2,96	0,00	2,96
Katt	2,89	0,00	2,89
Marsvin	0,02	0,00	0,02
Nötkreatur	80,15	0,00	80,15
Okänt djurslag	0,01	166,56	166,58
Ren	0,02	0,00	0,02
Råtta	0,05	0,00	0,05
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,04	0,00	0,04
Övriga (produktionsdjur)	1,25	0,00	1,25
Övriga djur	0,0708	0,00	0,0708
Totalsumma	496,45	166,56	663,02



Figur 1. Försåld mängd tetracykliner, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

2.2 Penicillin G och V (QJ01CE, QJ01R, QJ051C, QJ51RC, J01CE)

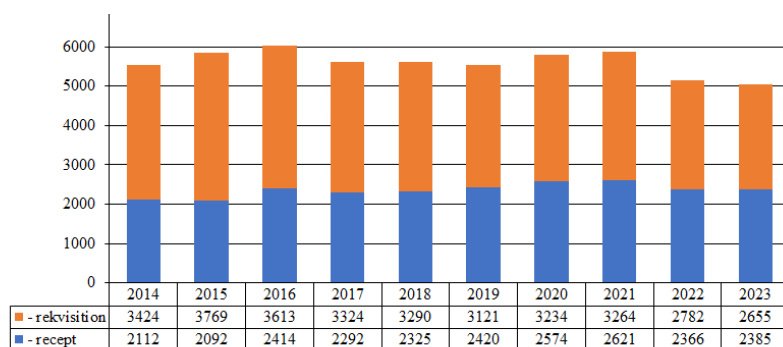
Den totala försäljningen av antibiotika till djur under 2023 är 9282 kg varav 54 procent tillhör denna grupp av aktiva substanser. Försäljningen av dessa medel ligger på ungefär samma nivå som tidigare år men försäljningen minskar marginellt. Cirka 53 procent av dessa substanser sålts via rekvisition.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är benetaminpenicillin, bensylpenicillin, bensylpenicillinprokain, fenoximetylpenicillin, penetamat, penetamathydrojodid.

Tabell 4. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	2237,14	0,00	2237,14
Summa sällskapsdjur	147,55	0,00	147,55
Summa okänt djurslag	0,00	2655,24	2655,24
Summa övriga djurslag	0,72	0,00	0,72
Alpacka	0,13	0,00	0,13
Får	21,00	0,00	21,00
Get	0,41	0,00	0,41
Gris (produktionsdjur)	1556,02	0,00	1556,02
Gris (sällskapsdjur)	0,67	0,00	0,67
Gås	0,09	0,00	0,09
Hjort	0,24	0,00	0,24
Hund	6,65	0,00	6,65
Häst	140,32	0,00	140,32
Höns (inkl. slaktkyckling)	2,29	0,00	2,29
Kameldjur	0,09	0,00	0,09
Katt	0,29	0,00	0,29
Nötkreatur	650,95	0,00	650,95

Okänt djurslag	0,00	2655,24	2655,24
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,09	0,00	0,09
Åsna	0,10	0,00	0,10
Övriga (produktionsdjur)	5,41	0,00	5,41
Övriga sällskapsdjur	0,68	0,00	0,68
Totalsumma		2385,41	2655,24
			5040,65



Figur 2. Försäld mängd penicillin G och V, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans).

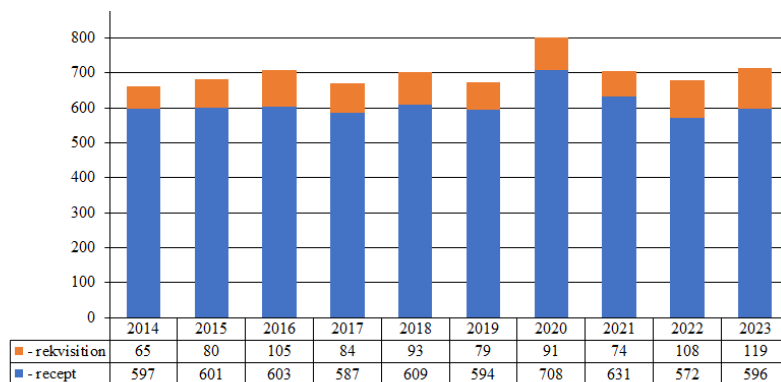
2.3 Aminopenicilliner (QJ01CA, QJ01CR, J01CA, J01CR)

Försäljningen av aminopenicilliner har legat på ungefär samma nivå under 2014 till 2022. Nio procent av den totala försäljningen av aminopenicilliner till djur under 2023 utgörs av preparat som är godkända för användning till människor. Under 2023 har 17 procent av ordinationerna sålts via rekvisition.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är amoxicillin, amoxicillintrihidrat, ampicillin, piperacillin och pivmecillinam.

Tabell 5. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	205,48	0,00	205,48
Summa sällskapsdjur	389,54	0,00	389,54
Summa okänt djurslag	0,27	119,03	119,30
Summa övriga djurslag	0,44	0,00	0,44
Fisk, odlad	0,04	0,00	0,04
Fågel	0,04	0,00	0,04
Gris (produktionsdjur)	200,04	0,00	200,04
Gris (sällskapsdjur)	0,04	0,00	0,04
Hund	308,69	0,00	308,69
Häst	0,02	0,00	0,02
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,78	0,00	0,78
Iller	0,03	0,00	0,03
Kanin (sällskapsdjur)	0,01	0,00	0,01
Katt	80,74	0,00	80,74
Mink	0,26	0,00	0,26
Nötkreatur	4,52	0,00	4,52
Okänt djurslag	0,27	119,03	119,30
Råtta	0,05	0,00	0,05
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,16	0,00	0,16
Övrig fjäderfä	0,01	0,00	0,01
Övriga sällskapsdjur	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	595,73	119,03	714,76



Figur 3. Försåld mängd aminopenicilliner, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

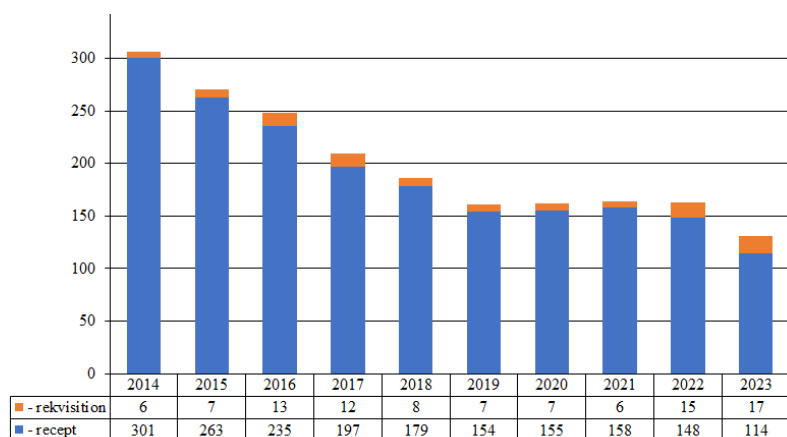
2.4 Övriga betalaktamer (QJ01D, J01CF, J01D)

Sedan 2007 har försäljningen av övriga betalaktamer minskat kontinuerligt och minskningen under 2023 är 19 procent jämfört med 2022. Under 2023 har 84 procent av dessa medel används framförallt för behandling av hundar.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är cefadroxil, cefalexin, cefalotin, cefotaxim, cefovecin, ceftazidim, ceftiofur, Ceftriaxon, cefuroxim och flukloxacillin.

Tabell 6. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,01	0,00	0,01
Summa sällskapsdjur	114,39	0,00	114,39
Summa okänt djurslag	0,01	17,03	17,04
Hund	110,74	0,00	110,74
Häst	0,10	0,00	0,10
Katt	3,55	0,00	3,55
Nötkreatur	0,01	0,00	0,01
Okänt djurslag	0,01	17,03	17,04
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,00	0,00	0,00
Totalsumma	114,41	17,03	131,44



Figur 4. Försåld mängd övriga betalaktamer, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

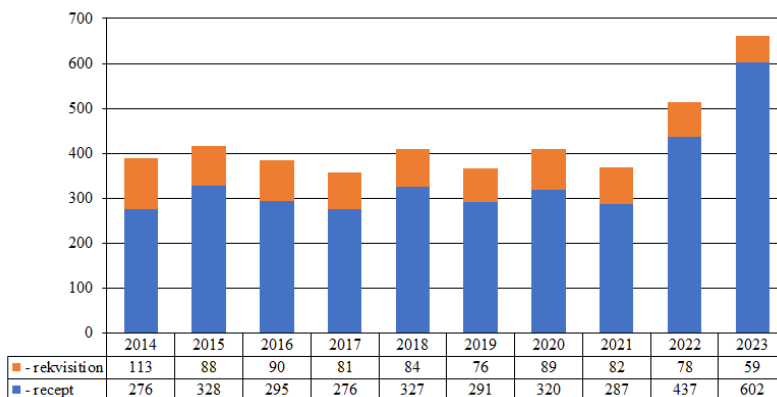
2.5 Aminoglykosider (QJ01G, QJ01R, QJ51R, J01G, QA07AA)

Försäljningen av aminoglykosider har legat på ungefär samma nivå åren 2014–2021, men har ökat betydligt under 2022–2023. Ökningen kan sannolikt förklaras med ökad förekomst av avvänjningsdiarré hos grisar till följd av utfasning av produkter med zinkoxid. Statistiken visar att 86 procent av aminoglykosider används till gris under 2023.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är dihydrostreptomycin, framycetin, gentamicin neomycinsulfat.

Tabell 7. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	596,63	0,00	596,63
Summa sällskapsdjur	5,82	0,00	5,82
Summa okänt djurslag	0,00	58,98	58,98
Summa övriga djurslag	0,03	0,00	0,03
Alpacka	0,04	0,00	0,04
Får	0,80	0,00	0,80
Get	0,04	0,00	0,04
Gris (produktionsdjur)	571,78	0,00	571,78
Hund	0,08	0,00	0,08
Häst	5,67	0,00	5,67
Kanin (sällskapsdjur)	0,01	0,00	0,01
Katt	0,01	0,00	0,01
Nötkreatur	24,00	0,00	24,00
Okänt djurslag	0,00	58,98	58,98
Övriga sällskapsdjur	0,03	0,00	0,03
Totalsumma	602,48	58,98	661,46



Figur 5. Försåld mängd aminoglykosider, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

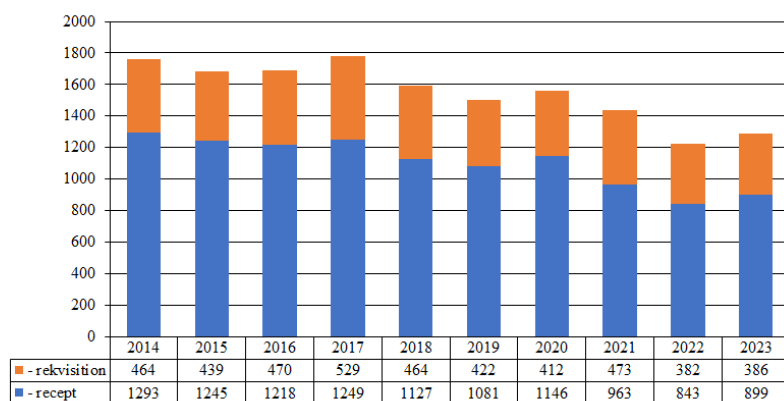
2.6 Sulfonamider (QA07, QJ01E, QJ51RE, J01E)

Försäljningen av sulfonamider för antibakteriellt bruk under 2023 ligger på samma nivå som för 2022. Cirka 30 procent av sulfonamider säljs på rekvisition.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är formosulfatiazol, sulfadiazin, sulfadoxin och sulfametoxazol.

Tabell 8. Försäld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	266,99	0,00	266,99
Summa sällskapsdjur	631,46	0,00	631,46
Summa okänt djurslag	0,02	385,65	385,67
Summa övriga djurslag	0,19	0,00	0,19
Fågel	1,47	0,00	1,47
Får	0,17	0,00	0,17
Gris (produktionsdjur)	251,23	0,00	251,23
Gris (sällskapsdjur)	0,46	0,00	0,46
Hamster	0,25	0,00	0,25
Hund	31,26	0,00	31,26
Häst	590,99	0,00	590,99
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,05	0,00	0,05
Kanin (produktionsdjur)	0,03	0,00	0,03
Kanin (sällskapsdjur)	4,99	0,00	4,99
Katt	1,57	0,00	1,57
Marsvin	1,72	0,00	1,72
Nötkreatur	13,49	0,00	13,49
Okänt djurslag	0,02	385,65	385,67
Reptiler	0,06	0,00	0,06
Råtta	0,47	0,00	0,47
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,08	0,00	0,08
Åsna	0,13	0,00	0,13
Övrig fjäderfä	0,06	0,00	0,06
Övriga sällskapsdjur	0,09	0,00	0,09
Övrigt vilt	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	898,65	385,65	1284,30



Figur 6. Försäld mängd sulfonamider jämförelse 2014-2023 (kg aktiv substans)

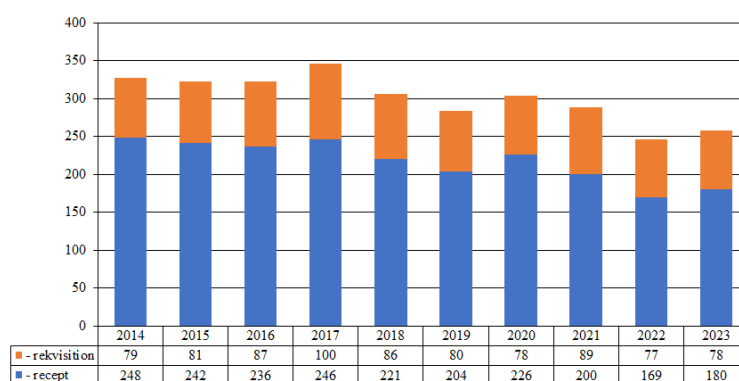
2.7 Trimetoprim (QJ01E, J01E)

Försäljningen av trimetoprim under 2023 ligger på samma som för 2022. Cirka 30 procent av dessa medel har sålts på rekvisition.

Aktiv substans som förekommer i gruppen är trimetoprim.

Tabell 9. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	53,40	0,00	53,40
Summa sällskapsdjur	126,99	0,00	126,99
Summa okänt djurslag	0,00	77,48	77,48
Summa övriga djurslag	0,04	0,00	0,04
Fågel	0,29	0,00	0,29
Får	0,04	0,00	0,04
Gris (produktionsdjur)	50,25	0,00	50,25
Gris (sällskapsdjur)	0,09	0,00	0,09
Hamster	0,05	0,00	0,05
Hund	6,26	0,00	6,26
Häst	118,89	0,00	118,89
Kanin (sällskapsdjur)	1,00	0,00	1,00
Katt	0,32	0,00	0,32
Marsvin	0,34	0,00	0,34
Nötkreatur	2,70	0,00	2,70
Okänt djurslag	0,00	77,48	77,48
Reptiler	0,01	0,00	0,01
Råtta	0,09	0,00	0,09
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Åsna	0,03	0,00	0,03
Övriga sällskapsdjur	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	180,43	77,48	257,91



Figur 7. Försåld mängd trimetoprim, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

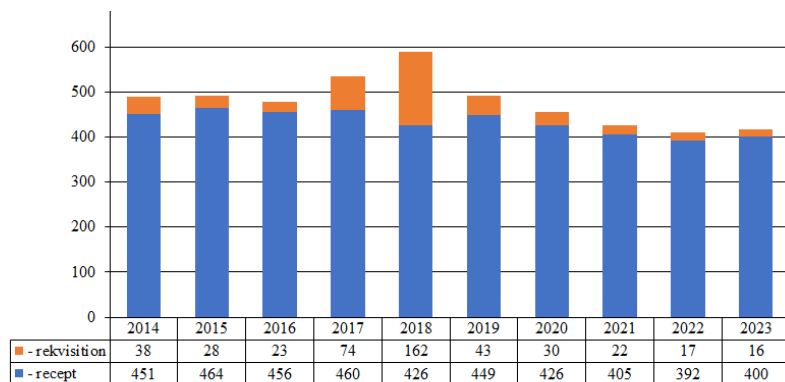
2.8 Makrolider och linkosamider (QJ01F, QJ51F, J01F)

Försäljningen av makrolider och linkosamider har minskat sedan 2018. Endast fyra procent av den totala försäljningen av makrolider och linkosamider har under 2023 sålts på rekvisition. Under 2023 har 78 procent av dessa medel använts för behandling av grisar.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är azitromycin, erytromycin, gamitrimycin, klaritromycin, klindamycin, lincomycin, tulatromycin, tylosin och tylvalosin.

Tabell 10. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	325,80	0,00	325,80
Summa sällskapsdjur	73,70	0,00	73,70
Summa okänt djurslag	0,06	15,84	15,90
Summa övriga djurslag	0,01	0,00	0,01
Alpacka	0,02	0,00	0,02
Anka	0,10	0,00	0,10
Fågel	0,02	0,00	0,02
Gris (produktionsdjur)	323,50	0,00	323,50
Hund	65,64	0,00	65,64
Häst	3,64	0,00	3,64
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,50	0,00	0,50
Kalkon (köttprod)	0,50	0,00	0,50
Kanin (sällskapsdjur)	0,10	0,00	0,10
Katt	4,24	0,00	4,24
Nötkreatur	0,97	0,00	0,97
Okänt djurslag	0,06	15,84	15,90
Råtta	0,03	0,00	0,03
Övrig fjäderfä	0,10	0,00	0,10
Övriga sällskapsdjur	0,01	0,00	0,01
Övrigt hägnat vilt	0,10	0,00	0,10
Totalsumma	399,57	15,84	415,41



Figur 8. Försåld mängd makrolider och linkosamider, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

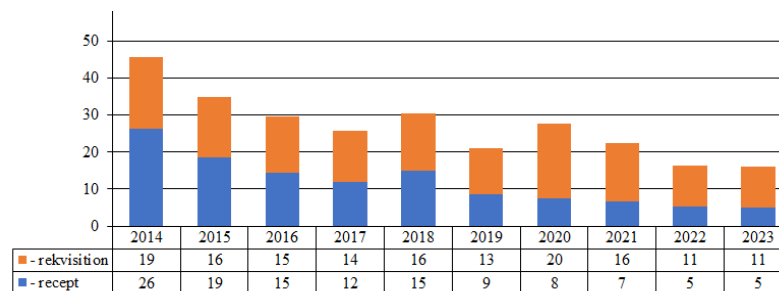
2.9 Fluorokinoloner (QJ01MA, J01MA)

Försäljningen av fluorokinoloner, som succesivt har minskat sedan 2014, ligger 2023 på samma nivå som 2022. 70 procent av dessa medel har sålts på rekvisition under 2023.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är ciprofloxacin, enrofloxacin, levofloxacin, marbofloxacin, norfloxacin och pradofloxacin.

Tabell 11. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,62	0,00	0,62
Summa sällskapsdjur	4,05	0,00	4,05
Summa okänt djurslag	0,04	10,97	11,01
Gris (produktionsdjur)	0,05	0,00	0,05
Hund	3,32	0,00	3,32
Häst	0,22	0,00	0,22
Kanin (sällskapsdjur)	0,11	0,00	0,11
Katt	0,38	0,00	0,38
Nötkreatur	0,56	0,00	0,56
Okänt djurslag	0,04	10,97	11,01
Reptiler	0,01	0,00	0,01
Råtta	0,01	0,00	0,01
Älg	0,01	0,00	0,01
Övriga sällskapsdjur	0,07	0,00	0,07
Totalsumma	4,72	10,97	15,69



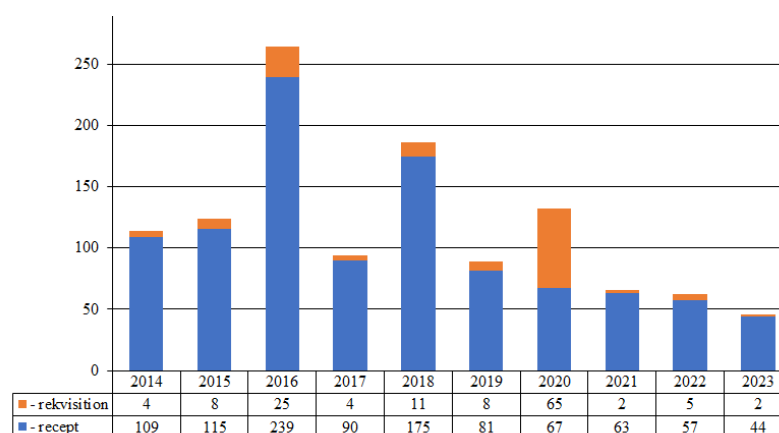
Figur 9. Försåld mängd fluorokinoloner, jämförelse 2014-2023 (kg aktiv substans).

2.10 Övriga antimikrobiella medel (QA07AA10, QJ1BA90, QJ1BA99, QJ01XQ01)

Försäljningen av läkemedelsgrupperna amfenikoler och pleuromutiliner redovisas på grund av statistiksekretess som övriga antimikrobiella medel (se avsnitt 1.3). Aktiva substanser som förekommer i gruppen är florfenikol, kolistin och tiamulin.

Tabell 12. Försåld mängd 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	43,49	0,00	43,49
Summa sällskapsdjur	0,02	0,00	0,02
Summa okänt djurslag	0,00	1,83	1,83
Summa övriga djurslag	0,02	0,00	0,02
Alpacka	0,02	0,00	0,02
Gris (produktionsdjur)	23,38	0,00	23,38
Nötkreatur	20,03	0,00	20,03
Okänt djurslag	0,00	1,83	1,83
Övriga (produktionsdjur)	0,09	0,00	0,09
Övriga sällskapsdjur	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	43,52	1,83	45,35



Figur 10. Försåld mängd övriga antimikrobiella medel, jämförelse 2014–2023 (kg aktiv substans)

3 Antiparasitära medel

Sammanställningen av antiparasitära medel omfattar medel mot både endoparasiter (invärtes parasiter) och ektoparasiter (ohyra och hudparasiter) i den mån de är registrerade som läkemedel. Flera substanser som används mot ektoparasiter är klassade som bekämpningsmedel och ingår inte i den statistik som vi har inhämtat.

Koccidiostatika (medel mot protozoer) som blandas i foder för användning till fjäderfä var det mest sålda antiparasitära medlet och försäljningen av dessa medel ökade kraftigt under 2023 jämfört med tidigare år, se tabell 13. Försäljningen av benzimidazoler och relaterade substanser ökade under 2023. Cirka 31 procent av försäljningen av benzimidazoler och 45 procent av pyretroider under 2023 har skett genom egenvård dvs. djurhållare köper medlet från apoteket utan recept. Försäljningen av avermektiner minskade under 2023 jämfört med 2022 men är högre än under 2014–2021 och såldes framförallt för användning till livsmedelsproducerande djur. Omkring 80 procent av den totala tetrahydropyrimidiner såldes för användning på hästar under 2023. Försäljningen av milbemyciner 2017–2021 har legat på samma nivå men under 2022–2023 har den minskat.

Tabell 13. Försåld mängd substans antiparasitära medel, 2014–2023 (kg aktiv substans)

Antiparasitära medel	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Medel mot protozoer som blandas i foder	14194	18204	18420	18618	18252	19512	19725	18035	17982	23447
Benzimidazoler och relaterade substanser	789	797	715	619	937	784	819	761	943	979
Tetrahydropyrimidiner	539	582	487	412	175	351	306	281	270	187
Pyretriner och pyretroider	204	208	198	173	197	142	136	152	246	221
Övriga medel mot ektoparasiter för utvärtes bruk	137	223	125	148	222	145	206	203	221	195
Avermektiner	98	100	99	88	92	88	99	82	221	201
Milbemyciner	22	26	24	31	33	34	35	33	25	17
Övriga	153	212	205	212	227	219	198	204	269	269
Total	16136	20352	20273	20301	20135	21275	21524	19751	20177	25516

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

3.1 Medel mot protozoer

Under 2023 har totalt 23447 kg medel mot protozoer (QP51A) som inte har sålts via apoteket blandats i foder för användning till fjäderfä. Dessa läkemedel har foderleverantörer som har partihandelstillstånd från Läkemedelsverket fått direkt från läkemedelsföretag.

Medel mot protozoer som blandats i foder och distribuerats via apoteket finns redovisade i tabell 13.

3.2 Medel mot trematoder, nematoder och cestoder

3.2.1 Benzimidazoler och relaterade substanser (P02CA, QP52AA, QP52AC)

Benzimidazoler används både till sällskapsdjur och produktionsdjur och säljs på recept och som egenvård. Försäljningen under 2023 har minskat jämfört med 2022.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är albendazol, febantel, fenbendazol, flubendazol, mebendazol och oxfendazol.

Tabell 14. Försåld mängd benzimidazoler 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Egenvård	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,00	517,47	0,00	517,47
Summa sällskapsdjur	0,00	95,93	0,00	95,93
Summa okänt djurslag	299,53	0,01	59,20	358,74
Summa övriga djurslag	0,00	6,72	0,00	6,72
Alpacka	0,00	0,19	0,00	0,19
Fågel	0,00	10,99	0,00	10,99
Får	0,00	31,60	0,00	31,60
Get	0,00	0,51	0,00	0,51
Gris (produktionsdjur)	0,00	217,91	0,00	217,91
Gris (sällskapsdjur)	0,00	1,01	0,00	1,01
Hjort	0,00	0,05	0,00	0,05
Hund	0,00	9,77	0,00	9,77
Häst	0,00	83,15	0,00	83,15
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,00	3,00	0,00	3,00
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,00	153,48	0,00	153,48
Kameldjur	0,00	0,30	0,00	0,30
Kanin (sällskapsdjur)	0,00	1,29	0,00	1,29
Katt	0,00	1,43	0,00	1,43
Nötkreatur	0,00	78,64	0,00	78,64
Okänt djurslag	299,53	0,01	59,20	358,74
Ren	0,00	0,20	0,00	0,20
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,00	5,78	0,00	5,78
Åsna	0,00	0,06	0,00	0,06
Älg	0,00	10,91	0,00	10,91

Övrig fjäderfä	0,00	6,41	0,00	6,41
Övriga (produktionsdjur)	0,00	0,10	0,00	0,10
Övriga sällskapsdjur	0,00	0,23	0,00	0,23
Övrigt hägnat vilt	0,00	2,63	0,00	2,63
Övrigt vilt	0,00	0,41	0,00	0,41
Totalsumma	299,53	620,07	59,20	978,79

3.2.2 Tetrahydropyrimidiner (QP52AA51, QP52AC55, QP52AF)

Större mängden av tetrahydropyrimidiner har under 2023 sålts för användning till hästar (cirka 80 procent). Läkemedlen kan användas mot infektioner av små strongylider, spolmask och springmask. Försäljningen av dessa medel har minskat under 2023.

Aktiv substans som förekommer i gruppen är pyrantel.

Tabell 15. Försåld mängd tetrahydropyrimidiner 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Egenvård	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,00	0,75	0,00	0,75
Summa sällskapsdjur	0,00	150,54	0,00	150,54
Summa okänt djurslag	19,75	0,46	15,26	35,47
Summa övriga djurslag	0,00	0,27	0,00	0,27
Alpacka	0,00	0,01	0,00	0,01
Gris (produktionsdjur)	0,00	0,70	0,00	0,70
Hund	0,00	0,34	0,00	0,34
Häst	0,00	149,96	0,00	149,96
Iller	0,00	0,07	0,00	0,07
Katt	0,00	0,02	0,00	0,02
Nötkreatur	0,00	0,06	0,00	0,06
Okänt djurslag	19,75	0,46	15,26	35,47
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,00	0,14	0,00	0,14
Åsna	0,00	0,13	0,00	0,13
Övriga sällskapsdjur	0,00	0,13	0,00	0,13
Totalsumma	19,75	152,01	15,26	187,02

3.3 Medel mot ectoparasiter för utvärtes bruk

3.3.1 Pyretriner och pyretroider (QP53AC, QP53AX)

Preparaten i denna grupp kan användas både till produktionsdjur och sällskapsdjur. Det är framförallt fästingmedel (halsband) till sällskapsdjur som dominerar försäljningen. Försäljningen av dessa medel har varierat under åren. Försäljningen under 2023 har minskat jämfört med 2022 och omkring 45 procent av försäljningen av dessa medel under 2023 har skett genom egenvård, vilket innebär att djurhållaren köper medlet direkt från ett apotek utan veterinärrecept.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är Cypermetrin, deltametrin, flumetrin och permetrin, tau-fluvalinat.

Tabell 16. Försåld mängd för pyretriner och pyretroider 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Egenvård	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,00	70,68	0,00	70,68
Summa sällskapsdjur	0,00	41,45	0,00	41,45
Summa okänt djurslag	100,44	0,09	8,60	109,14
Summa övriga djurslag	0,00	0,14	0,00	0,14
Alpacka	0,00	0,03	0,00	0,03
Fågel	0,00	0,01	0,00	0,01
Får	0,00	16,58	0,00	16,58
Get	0,00	0,49	0,00	0,49
Gris (produktionsdjur)	0,00	0,05	0,00	0,05
Hund	0,00	0,57	0,00	0,57
Häst	0,00	40,64	0,00	40,64
Insekter	0,00	0,05	0,00	0,05
Kanin (sällskapsdjur)	0,00	0,01	0,00	0,01
Katt	0,00	0,03	0,00	0,03
Nötkreatur	0,00	53,24	0,00	53,24
Okänt djurslag	100,44	0,09	8,60	109,14
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,00	0,08	0,00	0,08
Åsna	0,00	0,12	0,00	0,12
Älg	0,00	0,03	0,00	0,03
Övriga (produktionsdjur)	0,00	0,26	0,00	0,26
Övriga sällskapsdjur	0,00	0,06	0,00	0,06
Övrigt hägnat vilt	0,00	0,01	0,00	0,01
Totalsumma	100,44	112,36	8,60	221,40

3.3.2 Övriga medel mot ektoparasiter för utvärtes bruk (QP53AX, QP53AD51, QP54AB)

Omfattningen av försäljningen av övriga medel mot ektoparasiter för utvärtes bruk har varierat under åren. Den innehåller bland annat receptfria preparat mot fästingar, loppor och löss. Omkring 91 procent av försäljningen av dessa medel har skett genom egenvård, vilket innebär att djurhållaren köper medlet direkt från ett apotek utan veterinärrecept.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är Afoxolaner, fipronil, imidaklopid, metopren, moxidektin och tymol.

Tabell 17. Försåld mängd medel mot ektoparasiter 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Egenvård	Förskrivning	Requisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,00	7,71	0,00	7,71
Summa sällskapsdjur	0,00	8,52	0,00	8,52
Summa okänt djurslag	177,31	0,00	1,62	178,94
Summa övriga djurslag	0,00	0,01	0,00	0,01
Alpacka	0,00	0,41	0,00	0,41
Får	0,00	7,60	0,00	7,60
Gris (produktionsdjur)	0,00	0,01	0,00	0,01
Hund	0,00	1,59	0,00	1,59
Häst	0,00	6,18	0,00	6,18
Kanin (sällskapsdjur)	0,00	0,01	0,00	0,01
Katt	0,00	0,32	0,00	0,32
Okänt djurslag	177,31	0,00	1,62	178,94
Övrig fjäderfä	0,00	0,10	0,00	0,10
Övriga sällskapsdjur	0,00	0,01	0,00	0,01
Totalsumma	177,31	16,24	1,62	195,17

3.4 Medel mot endo- och ektoparasiter för systemiskt bruk

3.4.1 Avermektiner (QP54AA)

Försäljningen av avermektiner ökade mycket under 2022 men minskade lite under 2023. Cirka 80 procent respektive sju procent av dessa medel säljs för användning till nötkreatur respektive till hästar (se tabell 18).

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är doramektin, eprinomektin, ivermektin, klosantel, selamektin.

Tabell 18. Försåld mängd avermektiner 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Requisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	174,77	0,00	174,77
Summa sällskapsdjur	19,63	0,00	19,63
Summa okänt djurslag	0,01	5,99	6,00
Summa övriga djurslag	0,33	0,00	0,33
Alpacka	0,04	0,00	0,04
Anka	0,01	0,00	0,01
Får	2,95	0,00	2,95
Get	0,23	0,00	0,23
Gris (produktionsdjur)	6,35	0,00	6,35
Hamster	0,01	0,00	0,01
Hjort	0,07	0,00	0,07
Hund	2,83	0,00	2,83
Häst	15,09	0,00	15,09
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,01	0,00	0,01
Kameldjur	0,03	0,00	0,03
Kanin (sällskapsdjur)	0,16	0,00	0,16
Katt	1,37	0,00	1,37

Marsvin	0,08	0,00	0,08
Nötkreatur	160,08	0,00	160,08
Okänt djurslag	0,01	5,99	6,00
Ren	4,79	0,00	4,79
Reptiler	0,02	0,00	0,02
Råtta	0,02	0,00	0,02
Vildsvin	0,22	0,00	0,22
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Åsna	0,01	0,00	0,01
Övriga (produktionsdjur)	0,26	0,00	0,26
Övriga sällskapsdjur	0,05	0,00	0,05
Övrigt hägnat vilt	0,01	0,00	0,01
Övrigt vilt	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	194,71	5,99	200,70

3.4.2 Milbemyrciner (QP54AB)

Försäljningen av milbemyrciner har legat på en ganska konstant nivå under 2017–2021 men har minskat under 2022–2023.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är milbemyrcin, moxidektin och triklabendazol.

Tabell 19. Försåld mängd milbemyrciner 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Egenvård	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,000	7,708	0,000	7,708
Summa sällskapsdjur	0,000	7,353	0,000	7,353
Summa okänt djurslag	1,474	0,001	0,809	2,283
Summa övriga djurslag	0,000	0,008	0,000	0,008
Alpacka	0,000	0,408	0,000	0,408
Får	0,000	7,599	0,000	7,599
Get	0,000	0,000	0,000	0,000
Gris (produktionsdjur)	0,000	0,006	0,000	0,006
Hjort	0,000	0,001	0,000	0,001
Hund	0,000	0,000	0,008	0,008
Hund	0,000	0,767	0,000	0,767
Häst	0,000	6,144	0,000	6,144
Kameldjur	0,000	0,001	0,000	0,001
Kanin (sällskapsdjur)	0,000	0,001	0,000	0,001
Katt	0,000	0,000	0,001	0,001
Katt	0,000	0,031	0,000	0,031
Nötkreatur	0,000	0,001	0,000	0,001
Okänt djurslag	1,474	0,000	0,800	2,274
Övrig fjäderfå	0,000	0,102	0,000	0,102
Övriga sällskapsdjur	0,000	0,008	0,000	0,008
Totalsumma	1,474	15,070	0,809	17,353

4 Hormoner

Användning av hormoner till livsmedelsproducerande djur regleras i rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av β -agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG, som har införlivats i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning. Dessutom ingår användningen av hormoner i kontrollen av grundvillkor.

Den totala försäljningen av hormoner i gram/internationella enheten (g/IE) aktiv substans under 2014–2023 redovisas under tabell 20.

År 2023, jämfört med 2022, har försäljningen av hormoner östrogener, prostaglandiner, glukokortikoider, antityroidea och paratyroidea ökat medan försäljningen av gestagener ligger på samma nivå som år 2022. Försäljningen av insulin har minskat under 2023 med cirka 3 procent jämfört med 2022. Försäljningen av tyroideahormoner har minskat med omkring fem procent under 2023 jämfört med 2022.

.

Tabell 20. Total mängd försålda hormoner till djur 2014–2023 (g/IE aktiv substans)

Hormoner	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Antiandrogener	330	296	341	351	366	383	384	367	351	358
Östrogener	124	155	145	181	175	193	198	188	199	214
Gestagener	14968	10605	8740	8171	6930	8172	6970	4807	20719	20720
Prostaglandiner	453	538	493	723	673	482	736	535	416	468
Glukokortikosteroider	51184	56871	60102	62352	64716	67969	80869	75348	75663	82007
Tyroideahormoner	947	912	913	860	754	753	829	821	782	740
Antityreoida, paratyroidglokogenolytiska	4152	4629	5216	5846	6497	7077	7709	8285	8611	9202
Övriga hormoner (g)	143	141	150	147	167	156	171	162	187	296
Total (g)	72301	74147	76100	77376	6863	85185	97866	90513	106928	114004
Insulin (IE)	6830760	7025140	6621880	6245860	5762380	5818760	5725790	5486140	5391020	5231900
Övriga hormoner (IE)	13511500	11829200	12220500	8854516	12726270	10981050	11354000	12221350	12753950	6724000
Total (IE)	20342260	18854340	18842380	14955967	18488650	16799810	17079790	17707490	18144970	11955900
Total	20414561	18928487	18918480	15179007	18568928	16884995	17177656	17798003	18251898	12069904

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

4.1 Könshormoner

4.1.1 Antiandrogener (G03HA, G03HB, G04CB, QG04CX)

Under 2023 ses inga stora förändringar i försäljningen av antiandrogener jämfört med 2022. Omkring 97 procent av dessa preparat har under 2023 sålts för användning till hund.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är finasterid och osateron.

Tabell 21. Försåld mängd antiandrogener 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Föreskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa sällskapsdjur	347,56	0,00	347,56
Summa okänt djurslag	0,03	10,56	10,59

Hund	347,09	0,00	347,09
Katt	0,26	0,00	0,26
Marsvin	0,05	0,00	0,05
Okänt djurslag	0,03	10,56	10,59
Reptiler	0,16	0,00	0,16
Totalsumma	347,59	10,56	358,15

4.1.2 Östrogener (QG03CA, G03AA, G03AB, G03CA, G03FA, G03FB, G03HB)

Försäljningen av östrogener under 2023 har ökat med cirka åtta procent jämfört med 2022. Omkring 92 procent av dessa medel används för behandling av hormonberoende urininkontinens hos hund.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är estradiol och estriol.

Tabell 22. Försåld mängd östrogener 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvistion	Totalsumma
Summa sällskapsdjur	197,10	0,00	197,10
Summa okänt djurslag	0,15	16,98	17,13
Summa övriga djur	0,15	0,00	0,15
Hund	196,54	0,00	196,54
Katt	0,56	0,00	0,56
Okänt djurslag	0,15	16,98	17,13
Övriga sällskapsdjur	0,15	0,00	0,15
Totalsumma	197,40	16,98	214,38

4.1.3 Gestagener (QG03DA, G03AA, G03AB, G03AC, G03DA, G03FA, G03FB)

Inga stora förändringar ses i försäljningen av gestagener under 2023 jämfört med försäljningen 2022. Omkring 64 procent av försäljningen används till gris för brunstsynchronisering. Dessutom används gestagener framför allt för att förhindra löpning hos hund och katt.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är altrenogest, desogestrel, drospirenon, levonorgestrel, medroxiprogesteron och progesteron.

Tabell 23. Försåld mängd gestagener 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	13224,62	0,00	13224,62
Summa sällskapsdjur	3052,65	0,00	3052,65
Summa okänt djurslag	3,10	4384,96	4388,06
Summa övriga djurslag	54,76	0,00	54,76
Gris (produktionsdjur)	13224,00	0,00	13224,00
Hund	47,38	0,00	47,38
Häst	80,42	0,00	80,42
Kanin (sällskapsdjur)	0,50	0,00	0,50
Katt	2924,35	0,00	2924,35
Nötkreatur	0,62	0,00	0,62
Okänt djurslag	3,10	4384,96	4388,06
Zoodjur (ej produktionsd.)	54,56	0,00	54,56
Övriga sällskapsdjur	0,20	0,00	0,20
Totalsumma	16335,13	4384,96	20720,09

4.2 Medel vid gynekologi och obstetrik

4.2.1 Prostalglandiner

Försäljningen av prostalglandiner har varierat något under åren. Försäljningen 2023 var omkring 15 procent högre än 2022. Under 2023 såldes 90 procent av dessa medel på rekvisition och hänförs därför till gruppen okänt.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är dinoprost, kloprostenol.

Tabell 24. Försåld mängd prostalglandiner 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	38,81	0,00	38,81
Summa sällskapsdjur	6,43	0,00	6,43
Summa okänt djurslag	0,00	422,38	422,38
Summa övriga djurslag	0,01	0,00	0,01
Får	0,34	0,00	0,34
Get	0,01	0,00	0,01
Gris (produktionsdjur)	0,34	0,00	0,34
Hund	0,34	0,00	0,34
Häst	6,10	0,00	6,10
Nötkreatur	38,14	0,00	38,14
Okänt djurslag	0,00	422,38	422,38
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,01	0,00	0,01
Övriga sällskapsdjur	0,01	0,00	0,01
Totalsumma	45,26	422,38	467,64

4.3 Kortikosteroider

4.3.1 Glukokortikoider (QH02AB, QH02CA, H02AB)

Försäljningen av glukokortikoider var åtta procent högre 2023 jämfört med 2022 och det som såldes var framförallt för användning till hund (omkring 62 procent) och häst (omkring 20 procent).

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är betametason, dexametason, hydrokortison, metylprednisolon, prednisolon, triamcinolon och trilostan.

Tabell 25. Försåld mängd glukokortikoider 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	792	0	792
Summa sällskapsdjur	75390	0	75390
Summa okänt djurslag	53,4375	5762,625	5816,062
Summa övriga djurslag	9	0	9
Alpacka	206	0	206
Får	257	0	257
Get	377	0	377
Gris (produktionsdjur)	73	0	73
Gris (sällskapsdjur)	1	0	1
Hund	50556	0	50556
Häst	16648	0	16648
Iller	6	0	6
Kanin (sällskapsdjur)	11	0	11
Katt	7954	0	7954
Marsvin	5	0	5
Nötkreatur	9	0	9
Okänt djurslag	53	5763	5816
Råtta	4	0	4
Zoodjur (ej produktionsd.)	7	0	7
Övriga (produktionsdjur)	75	0	75
Övriga sällskapsdjur	2	0	2
Totalsumma	76244	5763	82007

4.4 Tyreoideahormoner (QH03AA, H03AA)

Försäljningen av tyreoideahormoner under 2023 har minskat med fem procent jämfört med försäljningen 2022. Dessa medel används vid bristande sköldkörtelfunktion (hypotyroidism) hos hund och behandlingen är oftast långvarig.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är levotyroxin.

Tabell 26. Försåld mängd tyreoideahormoner 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,03	0,00	0,03
Summa sällskapsdjur	734,54	0,00	734,54
Summa okänt djurslag	1,393	3,820225	5,213225
Fågel	0,03	0,00	0,03
Hund	729,76	0,00	729,76
Häst	0,02	0,00	0,02
Katt	4,70	0,00	4,70
Marsvin	0,06	0,00	0,06
Okänt djurslag	1,39	3,82	5,21
Totalsumma	735,97	3,82	739,79

4.5 Pankreashormoner

4.5.1 Insulin (QA10A, A10A)

Försäljningen av insulin visar en liten minskning 2023 jämfört med 2022. Insulin används framförallt till hund och katt (cirka 47 respektive 46 procent).

Aktiv substans som förekommer i gruppen är insulin.

Tabell 27. Försåld mängd insulin 2023 (IE aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa sällskapsdjur	4893820		4893820
Summa okänt djurslag	11360	326720	338080
Alpacka	1500		1500
Hund	2466820		2466820
Katt	2425500		2425500
Okänt djurslag	11360	326720	338080
Totalsumma	4905180	326720	5231900

4.6 Övriga hormonella substanser

4.6.1 Antityreoida, glukogenolytiska, antiparatyreoida substanser (H03BB, QH03BB02)

Försäljningen av antityreoida, glukogenolytiska, antiparatyreoida substanser har ökat successivt sedan 2014 och försäljningen under 2023 är omkring sju procent högre jämfört med 2022. Preparaten används för långtidsbehandling av hypertyreoidism (ökad sköldkörtelfunktion) hos katt.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är tiamazol.

Tabell 28. Försåld mängd antityreoida, glukogenolytiska och antiparatyreoida 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Requisition	Totalsumma
Summa sällskapsdjur	9162,28		9162,28
Summa okänt djurslag	4,6	34,05	38,65
Summa övriga djurslag	0,90		0,90
Hund	35,00		35,00
Kanin (sällskapsdjur)	0,15		0,15
Katt	9124,28		9124,28
Marsvin	2,85		2,85
Okänt djurslag	4,60	34,05	38,65
Övriga sällskapsdjur	0,90		0,90
Totalsumma	9167,78	34,05	9218,83

5 Antiinflammatoriska medel

Antiinflammatoriska medel i gruppen propionsyraderivat till sällskapsdjur, framförallt till hund, dominerar försäljningen. Försäljningen av coxiber som används till sällskapsdjur har ökat successivt under 2014–2021 men under 2022–2023 har det skett en minskning. Vissa antiinflammatoriska substanser t.ex. butylpyrazolidinderivat och ättiksyraderivat har av statistiksekretessskäl summerats och anges som övriga antiinflammatoriska i tabell 29. Försäljningen av dessa har varierat under åren.

Tabell 29. Total mängd försålda antiinflammatoriska medel till djur under 2014-2023 (kg aktiv substans)

Antiinflammatoriska medel	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Oxikamer	137	162	170	186	196	219	240	247	227	236
Propionsyraderivat	612	639	636	622*	575	560	564	557	501	472
Fenamater	51	40	56	96	93	15	37	78	45	50
Coxiber	95	116	164	214	239	274	312	326	304	286
Övriga antiinflammatoriska medel	243	267	234	212	212	255	223	268	201	198
Totalsumma	1138	1224	1260	1330	1315	1323	1376	1476	1278	1242

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

5.1 Oxikamer (M01AC, QM01AC)

Användningen av oxikamer 2023 har ökat med fyra procent jämfört med 2022. Omkring 50 procent av försäljningen används till hästar.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är meloxicam och piroxicam.

Tabell 30. Försåld mängd oxikamer 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	47,60	0,00	47,60
Summa sällskapsdjur	124,79	0,00	124,79
Summa okänt djurslag	0,04	63,88	63,92
Summa övriga djurslag	0,07	0,00	0,07
Alpacka	0,03	0,00	0,03
Fågel	0,03	0,00	0,03
Får	0,49	0,00	0,49
Get	0,04	0,00	0,04
Gris (produktionsdjur)	39,09	0,00	39,09
Gris (sällskapsdjur)	0,05	0,00	0,05
Gås	0,01	0,00	0,01
Hund	3,24	0,00	3,24
Häst	120,16	0,00	120,16

Insekter	0,01	0,00	0,01
Kameldjur	0,01	0,00	0,01
Kanin (sällskapsdjur)	0,41	0,00	0,41
Katt	0,77	0,00	0,77
Marsvin	0,07	0,00	0,07
Nötkreatur	7,81	0,00	7,81
Okänt djurslag	0,04	63,88	63,92
Råtta	0,03	0,00	0,03
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Åsna	0,07	0,00	0,07
Älg	0,02	0,00	0,02
Övriga (produktionsdjur)	0,06	0,00	0,06
Övriga sällskapsdjur	0,04	0,00	0,04
Totalsumma	172,49	63,88	236,37

5.2 Propionsyraderivat (M01AE, QM01AE)

Försäljningen av propionsyraderivat har varierat något under åren. Försäljningen minskade med sex procent under 2023 jämfört med 2022. Omkring 38 procent av dessa substanser används till hund.

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är ibuprofen, karprofen ketoprofen, naproxen, och vedaprofen.

Tabell 31. Försåld mängd propionsyraderivat 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	98,65	0,00	98,65
Summa sällskapsdjur	182,55	0,00	182,55
Summa okänt djurslag	0,67	190,36	191,03
Summa övriga djurslag	0,02	0,00	0,02
Chinchilla, pälsdjur	0,01	0,00	0,01
Fågel	0,04	0,00	0,04
Får	0,30	0,00	0,30
Gris (produktionsdjur)	22,20	0,00	22,20
Hund	179,69	0,00	179,69
Häst	2,67	0,00	2,67
Höns (inkl. slaktkyckling)	0,01	0,00	0,01
Katt	0,17	0,00	0,17
Marsvin	0,01	0,00	0,01
Nötkreatur	76,08	0,00	76,08
Okänt djurslag	0,67	190,36	191,03
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Övrig fjäderfä	0,01	0,00	0,01
Övriga (produktionsdjur)	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	281,89	190,36	472,25

5.3 Fenamater (QM01AG)

Försäljningen av fenamater har ökat under 2022–2023 och en stor andel av produkten säljs på rekvisition, cirka 70 procent år 2023. Fenamater används mot smärta hos olika djurslag.

Aktiv substans som förekommer i gruppen är flunixin.

Tabell 32. Försåld mängd fenamater 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	1,37	0,00	1,37
Summa sällskapsdjur	12,44	0,00	12,44
Summa okänt djurslag	0,00	36,06	36,06
Summa övriga djurslag	0,05	0,00	0,05
Får	0,02	0,00	0,02
Gris (produktionsdjur)	0,50	0,00	0,50
Gris (sällskapsdjur)	0,01	0,00	0,01
Häst	12,40	0,00	12,40
Kameldjur	0,03	0,00	0,03
Nötkreatur	0,81	0,00	0,81
Okänt djurslag	0,00	36,06	36,06
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Åsna	0,03	0,00	0,03
Älg	0,03	0,00	0,03
Övriga (produktionsdjur)	0,01	0,00	0,01
Totalsumma	13,86	36,06	49,93

5.4 Coxiber (M01AH, QM01AH)

Coxiberna har ökat under de år som läkemedelsförsäljningen har redovisats men försäljningen 2022 och 2023 ligger på ungefär samma nivå. Coxiber används mot smärta och inflammation i samband med ortopedisk kirurgi eller muskelkirurgi och under 2023 såldes det framförallt för användning till hund (cirka 96 procent).

Aktiva substanser som förekommer i gruppen är celecoxib, cimicoxib, enflicoxib, etoricoxib firocoxib, mavacoxib och robenacoxib.

Tabell 33. Försåld mängd coxiber 2023 (kg aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvisition	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,00	0,00	0,00
Summa sällskapsdjur	276,68	0,00	276,68
Summa okänt djurslag	0,38	8,39	8,77
Summa övriga djurslag	0,03	0,00	0,03
Hund	272,80	0,00	272,80
Häst	0,74	0,00	0,74
Kanin (sällskapsdjur)	0,01	0,00	0,01

Katt	3,13	0,00	3,13
Okänt djurslag	0,38	8,39	8,77
Zoodjur (ej produktionsd.)	0,02	0,00	0,02
Totalsumma	277,08	8,39	285,47

6 Lugnande och lokalbedövande medel

Substanserna detomidin, xylazin och övriga substanser som har lugnande och lokalbedövande effekt och är godkända för användning till djur ingår i redovisningen. Dessa medel används till ett flertal djurslag, både till livsmedelsproducerande djur och till sällskapsdjur.

Vissa lugnande och lokalbedövande substanser t.ex. romifidin och lidokain har på grund av statistiksekretess summerats och anges som övriga lugnande och lokalbedövande (tabell 34).

Tabell 34. Total mängd försålda lugnande medel till djur under 2014-2023 (g aktiv substans)

Lugnande medel	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Detomidin	1003	1049	1477	1737	1748	1866	2115	2301	1783	1807
Xylazin	4969	5978	6523	8809	8870	7662	8227	9794	8163	7613
Övriga lugnande och lokalbedövande medel	126	124	279	172	153	261	253	328	295	305
Totalsumma	6098	7151	8279	10718	10771	9789	10595	12423	10241	9725

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

6.1 Lugnande medel

6.1.1 Detomidin (QN05CM90)

En stor andel av produkten Detomidin säljs på rekvisition, 78 procent år 2023. Läkemedlet används för sedering inför veterinärmedicinska undersökningar och behandlingar samt lättare skötselåtgärder. Försäljningen 2022 och 2023 ligger på ungefär samma nivå.

Tabell 35. Försåld mängd detomidin 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	0,19	0,00	0,19
Summa sällskapsdjur	396,91	0,00	396,91
Summa okänt djurslag	0,24	1409,51	1409,75
Summa övriga djurslag	0,04	0,00	0,04
Gris (produktionsdjur)	0,04	0,00	0,04
Gris (sällskapsdjur)	0,04	0,00	0,04
Hjort	0,04	0,00	0,04
Hund	0,59	0,00	0,59
Häst	396,19	0,00	396,19
Höns (inkl, slaktkyckling)	0,08	0,00	0,08
Okänt djurslag	0,24	1409,51	1409,75
Åsna	0,13	0,00	0,13
Övriga sällskapsdjur	0,03816	0,00	0,03816
Totalsumma	397,39	1409,51	1806,90

6.1.2 Xylazin (QN05CM92)

Substansen används till flera djurslag, såväl till livsmedelsproducerande djur som till sällskapsdjur. I huvudsak såldes denna produkt på rekvisition år 2023.

Tabell 36. Försåld mängd xylazin 2023 (g aktiv substans)

Djurslag	Förskrivning	Rekvision	Totalsumma
Summa produktionsdjur	53,5	0,0	53,5
Summa sällskapsdjur	12,5	0,0	12,5
Summa okänt djurslag	0,00	7547,00	7547
Hjort	1,0	0,0	1,0
Hund	7,0	0,0	7,0
Häst	5,5	0,0	5,5
Nötkreatur	51,0	0,0	51,0
Okänt djurslag	0,0	7547,0	7547,0
Älg	1,5	0,0	1,5
Totalsumma	66,0	7547,0	7613,0

7 Vacciner

Totalt har försäljningen av vacciner under 2023, framförallt vaccination mot fjäderfä, minskat jämfört med år 2022, se tabell 37. Fjäderfä är fortfarande det djurslag som det ges flest vaccindoser till. Det är vaccinet för immunisering av kycklingar mot infektiös bronkit och gumbrosjuka som ges mest vaccin hos fjäderfä. Vaccination mot de flesta sjukdomar hos nötkreatur har ökat.

De flesta vacciner är djurslagsspecifika. Några vacciner används till flera djurslag. I de fall sådana vaccin inte har kunnat djurslagsbestämmas redovisas de i avsnitt 7.5.

Försäljning av vacciner från partihandeln direkt till veterinärer samt en del vacciner som såldes på licens redovisas inte i rapporten. I redovisningen ingår försäljning av vacciner från SVA (som partihandeln). Med anledning av bristande uppgifter om förpackningsstorlek i E-hälsomyndighetens statistik kan inte vacciner som säljs på licens sammanställas, se avsnitt 2.3.

Tabell 37. Försåld mängd vacciner till djur 2014–2023 (antal doser)

Djurslag	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Fjäderfä	67642000	60763500	72828200	74889000	89699600	109493120	135391000	117348259	214246801	136705339
Får och get	12535	12296	8160	6250	5075	2806	11510	10390	9332	26340
Gris	4924510	4293580	4167030	5947606	6964801	7536515	7848957	8238610	8200497	8614083
Nötkreatur	299265	384015	349650	408721	460175	542079	546754	971866	911918	1106099
Häst	215195	228194	192848	200339	209086	219595	243012	251932	240486	242478
Matfisk	1145000	1445000	1510000	2330000	180000	360000	1145000	1750010	1136000	2760000
Kanin	170	3520	7895	10795	10275	11141	12442	14209	13906	13705
Hund	211362	237856	315743	409270	454190	477841	432376	342765	636425	526517
Katt	122157	152050	232497	252203	250369	278387	312761	341609	343128	358669
Mink	906986	829870	773390	611750	484500	31	309538	0	574	0
Övriga fåglar	65520	73860	68960	69360	73280	52320	127520	77760	79680	66640
Flera djurslag	19800	46217	50344	171365	73983	26800	155217	22816	29075	71830
Totalsumma	75564500	68469958	80504717	85306659	98865334	119000635	146536087	129370226	225847822*	150491700

* Uppgifter om felaktiga data från 2017-2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.1 Vacciner för livsmedelsproducerande djur

7.1.1 Vacciner för fjäderfä (höns, kalkon, gås, anka)

Efter en kraftig ökning av försäljningen av fjäderfävaccin under 2022 har denna minskat betydligt under 2023. Vaccinering av många slaktkycklingar mot infektiöst bronkitvirus och mot gumborosjuka har varit den främsta orsaken till dessa förändringar.

Tabell 38. Försåld mängd för fjäderfä 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Blåvingesjuka	1235000	1035000	1250000	1230000	1570000	1390000	1410000	1370000	1320000	1260000
Gumborosjuka	1884000	1837000	2015000	3510000	7509000	38017000	66250000	34830500	76574862	37892779
Gåspest				6500	4000	15000	5000	5000	15000	10000
ILT (herpes)	189000	162000	501000	87000	71000	48000	58000	57000	48000	21000
Infektiös bronkit	38382000	33073000	38009000	38045000	40126000	40081000	39176000	46091000	104642039	69721085
Mareks sjukdom	11098000	10727000	13050000	12674000	22723000	10052000	9917000	12649000	11527000	2325000
Pasteurellos	20000	60000	60000		2000	43000	50000	85000	90000	40000
Rhinotracheit	1169000	1163000	1309000	826000	629000	674000	502000	382000	431400	383475
Rödsjuka		342500	326200	443150	526600	488000	615000	508500	240500	167000
Aviär encephalomyelit	7790000	5215000	8505000	8522000	8093000	9251000	7830000	9276000	9687000	7095000
Koccidios	5839000	7119000	7633000	7545020	7822000	8143000	8073000	9502000	7272000	7430000
Aviärt REO-virus	36000	30000	161000	389000	370000	368000	433000	353000	342000	372000
ILT (herpes) + Märks sjukdom				1398000		50000	397000	1826000	1807000	1840000
Koli-infektion				212000	250000	871000	675000	324000	250000	450000
Totalsumma	67642000	60763500	72819200	74887670	89699600	109491000	135391000	117259000	214246801	129007339

7.1.2 Vacciner för får

Försäljningen av vaccin till får har varierat från år till år och under 2023 har försäljningen ökat kraftigt.

Tabell 39. Försåld mängd för får 2014-2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018	2019*	2020*	2021	2022	2023
Clostridios	3524	100		518		1339	911	2282	1560	19016
Clostridios + pasteurellos	8586	7775	8150	6396	4725		10709	5450	4700	4700
Colibacillos							185	40		50
Ringorm	425			315	290	1320	260	950	2450	1700

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018	2019*	2020*	2021	2022	2023
Stelkramp				30		30	10	20	40	
E. coli + coronavirus + rotavirus						120	200	30	150	120
Parainfluensa + BRSV + pasteurella							400	520	270	330
Staphylococcus aureus						120		625	60	
E.coli+closteridium							200	100		
Totalsumma	12535	7875	8150	7259*	5015	2929	12875	10017	9330	25916

* Uppgifter om felaktiga data från 2017-2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.1.3 Vacciner för gris

Försäljningen av vacciner till gris har varierat över åren och under 2023 har försäljningen ökat med cirka 5 procent jämfört med 2022.

Tabell 40. Försåld mängd för gris 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Aktinobac. Pleuropn.	41383	69500	66600	739347	1250954	1462518	1510912	1600633	1659218	1762255
Clostridios	152624	46360	19430	2102	4422	3694	1957	3013	103185	119650
Koliinfektion	225294	182870	175830	219595	225000	245130	209640	268766	266470	321895
Colibacillos + clostridios	500	109150	270350	330170	358835	342021	460640	457967	347618	300765
Glässers sjukdom	26500	8250		14775	12600	9375	12750	11750	8750	9750
Lawsonia	472150	535100	628400	696450	781150	963350	1259900	1597150	1716417	1859150
Mykoplasma	1217000	965550	641950	826500	1121200	1135350	817950	577450	1214300	1268716
Parvovirus (PPV)	128500	47220								
Ringorm	775								1000	
Rödsjuka	24775	46475	47200	54300	42450	58100	88850	49514	11550	5428
Rödsjuka + parvo	485990	544700	540710	573350	576610	584190	554310	688780	627810	605895
Influensa	34375	43325	13200	10500	15350	13400	25200	111250	105425	121675
Porcint cirkovirus (PCV2)	2089430	1689270	1271760	1517890	1632880	1766800	1662950	1181550	1034600	885250
Closteridios + Pasteurella	14									

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Mykoplasma + PCV2		5800	449200	977350	994300	878650	1255675	1651027	1077683	1355921
Streptococcus suis						1684	2067	2086	2021	1625
Rödsjuka + Glässers					12600		5250	21550	24450	
Totalsumma	4899310	4293570	4124630	5962329	7028351	7464262	7868051	8222486	8200497	8617975

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.1.4 Vacciner för nötkreatur

Efter en minskning av försäljningen av vaccin för nötkreatur under 2022 jämfört med år 2021, har denna ökat betydligt under 2023. Det är vacciner mot BRSV och kombinerat vaccin mot parainfluensa och BRSV som har ökat mest i försäljningen.

Tabell 41. Försåld mängd för nötkreatur 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
BRSV						1125	5510	12210	9640	15805
Clostridios	1155					656	1264	1261	13	26694
Parainfluensa + BRSV						1513	5258	16384	16700	25755
Parainfluensa + BRSV + Pasteurella	58750	79350	20060	23325	33115	53700	58985	55930	57105	71445
Ringorm	215650	278385	291750	323410	356925	387945	457030	706875	652920	739805
Staphylococcus aureus + uberis	3975	2680	2610	3035	4895	12280	18240	39435	42680	53760
E. coli + coronavirus + rotavirus	19210	22040	33980	64686	70270	84860	110415	125275	1311400	164250
Neonatal kalvdiarré		1550	1250	1950	1735	1400	1495	1420	1260	980
Koli-infektion	525								100	50
Colibacillos + clostridios									100	
Totalsumma	299265	384005	349650	416406	466940	543479	658197	958790	911918	1098544

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.2.1).

7.1.5 Vacciner för häst

Det totala antalet sålda vaccindoser 2023 för häst ligger ungefär på samma nivå som försäljningen under 2022.

Tabell 42. Försåld mängd för häst 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Botulism	11286	11494	9213	8494	8668	9131	10548	7775	7072	7649
Influensa	95489	99880	71140	67940	86710	91160	127130	103530	97339	95880
Influesa + closteridium	79240	96930	90360	99920	93440	104050	80730	115460	113870	110890
Ringorm	135				12	11	12	20	50	
Häströtavirus	40	140	150					19		
Stelkramp	23350	12710	15270	14930	15348	14517	16205	15251	14768	15134
Virusabort + luftvägsinfektion	5560	7040	6360	5980	4820		7750	8030	5200	4180
Herpes	75		6220	257	546	725	627	1567	2187	2589
Rabies		20		10					40	
Streptococ equi										2056
Totalsumma	215175	228214	198713	197531	209544	219594	243002	251652	240526	238378

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.1.6 Vacciner för matfisk

Matfisk vaccineras mot sjukdomarna vibrios och furunkulos. Försäljningen 2023 visar en kraftig ökning jämfört med 2022. En anledning kan vara att det har blivit vanligt att vaccinera fiskodlingar som en förebyggande åtgärd, dvs. som en del av fiskhälsostategier.

Tabell 43. Försåld mängd för matfisk 2014-2023 (antal förpackningar)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vibrios + furunkulos	1145000	1445000	1510000	2330000	180000	360000	1145000	1750010	1136000	2110000

7.1.7 Vacciner för get

Vacciner registrerade för användning till flera djurslag bland annat till get finns redovisade i tabellen under vacciner för flera djurslag.

Tabell 44. Försåld mängd för get 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*	2020	2021	2022	2023
Clostridios	2625								2	
Coronavirus+rotavirus+E. coli										120
Colibacillos + clostridios				600						
Ringorm				50	60	55		330		100
Stelkramp					20	10		40		
Totalsumma	2625			650	80	65		370	2	220

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.2 Vacciner för pälsdjur (mink)

Inga vaccindoser har sålts för användning till pälsdjur under år 2023.

Tabell 45. Försåld mängd mink 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Virusenterit + botulism + pneumoni	906986	829870	773390	611750	484500	31	309538		469	
Ringorm									100	
Totalsumma	906986	829870	773390	611750	484500	31	309538	0	569	0

7.3 Vacciner för sällskapsdjur

7.3.1 Vacciner för hund

Efter en ökning av försäljningen av vaccindoser för hundar under 2021–2022 visar försäljningen en minskning under 2023.

Tabell 47. Försåld mängd för hund 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Bordetella + parainfluensa	7855			16705	20995	24655	24010	26015	33015	35035
Herpes	2786	3621	4231	4261	3981	4712	5243	6164	2979	6057
Hundpest	6345	5120	675	1955	1605	1370	1035	1455	1040	255
Hundpest + valpsjuka + hepatit	6440	10100	9340	6405	6565	5435	5805	6355	10005	4560
Hundpest + valpsjuka + hepatit + parainfluensa	148410	172975	224180	242300	270080	285840	301810	362335	358525	306555
Leptospiros	2900	3730	6550	11590	11920	16450	15370	18330	30510	43060
Parainfluensa	33515	39115	68250	84470	93080	94745	100935	109050	127995	130055
Rabies	460	470	480	37770	43050	44560	29340	46510	72116	510
Clostridios + pasteurellos	100									
Ringorm									150	
Staphylococcus aureus	31						27	12		
Borrelia	2340	2470	1650	1270	860	590	470			
Leishmania	180	255	387	492	474	405	372	192		
Influensa + stelkramp				110				42	90	
Stelkramp				40	35		36			
Totalsumma	211362	237856	315743	407368	452645	478762	484453	576460	636425	526087

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.3.2 Vacciner för katt

Försäljningen av det totala antalet vaccinationsdoser under 2023 visar en liten ökning på endast fem procent jämfört med 2022. Försäljningen av kombinationsvaccinet mot kattpest, kattsnuva och leukos dominerar försäljningen.

Tabell 48. Försåld mängd för katt 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Kattpest + kattsnuva + leukos	107805	138180	200820	85590	213735	233010	267515	283655	291935	297060
Kattpest + kattsnuva + leukos + chlamydia			490			40				
Kattsnuva	37									
Kattpest + kattsnuva + leukos + chlamydia + calci				730						
Kattpest + kattsnuva + calci + chlamydia				2190						
Leukomi					10	10	20	20	50	40
Kattpest + kattsnuva + calci				133005						
Kattsnuva + calcivirus	14295			30600	36570	45795	45670	58100	50985	61435
Ringorm		13800	31145							
Rabies	20	70	42	56	54	26	40	54	158	134
Totalsumma	122157	152050	232497	252171	250369	278881	313245	341829	343128	358669

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.3).

7.3.3 Vacciner för övriga sällskapsdjur

7.3.3.1 Vacciner för fåglar som inte används till livsmedelsproduktion

Vacciner mot paramyxovirus används till brevdovor och under 2023 har försäljningen minskat jämfört med 2022.

Tabell 49. Försåld mängd för brevdovor 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Paramyxovirus-infektion	65520	67360	68960	69360	73280	52320	127520	77760	79680	66640

7.3.3.2 Vacciner för kanin

Försäljning av mängden vaccin mot myxomatos och kanningulsot för användning till kanin under 2023 ligger ungefär på samma nivå som 2022.

Tabell 50. Försåld mängd för kanin 2014–2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*	2020*	2021*	2022	2023
Kanningulsot			820	342	2879	3139	2262	1389	1056	1370
Myxomatos	170	3520	7075	7390	7370	8045	11285	13775	12850	12335
Totalsumma	170	3520	7895	7867	10249	11184	13547	15164	13906	13705

* Uppgifter om felaktiga data från 2017–2021 har räknats om och korrigerats (se avsnitt 1.2.1).

7.4 Vacciner för flera djurslag

De doser som redovisas är där ett specifikt djurslag inte har kunnat fastställas, det vill säga preparatet är registrerat för flera djurslag.

Tabell 51. Försåld mängd för flera djurslag 2014-2023 (antal doser)

Vaccin mot	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Clostridios		21577	13854	48400	27773	23800	39480	22616	28425	13975
Rabies	19800	22960	30290	36940	42430		25990			54250
Staphylococcus aureus										3155
Ringorm				77525			69930			
Clostridios + pasteurellos		400								
Mjältbrand		650	6200	3970	3780	3000	700	200	650	450
Herpes		480					4314			
E. coli + coronavirus + rotavirus				4530			2695			
Koli-infektion							1335			
Stelkramp							10773			
Totalsumma	19800	46067	50344	171365	73983	26800	155217	22816	29075	71830



**Jordbruks
verket**

Jordbruksverket

551 82 Jönköping

Telefon 036-15 50 00 (vx)

jordbruksverket@jordbruksverket.se

www.jordbruksverket.se